

R A P O R T

ASUPRA ACTIVITATII RETELEI DE MEDICINA LEGALA IN ANUL 1997

Prezentarea activitatii retelei de medicina legala in anul 1997 intra in traditia, stabilita de multi ani, de a privi in urma, din pacate nu intotdeauna cu retinerea unor invataminte pentru aplicarea lor in viitor.

Aceste analize se faceau si de catre inaintasii nostrii chiar de pe vremea Prof. Mina Minovici iar sintezele statistice erau publicate si constituiau un material de studiu valoros nu numai pentru patologia medico-legala ci si pentru unele studii sociologice si in general de patologie sociala.

Medicina legala, este de fapt o specialitate medicala cu interferente multidisciplinare in cadrul stiintelor medicale intrucat serveste interesele, sanatatea si demnitatea fiintelor omenesti dinainte de nastere si uneori inca 25 de ani dupa moarte.

Consideram ca in tara noastra aceasta specialitate, ce are ca parinte spiritual si chiar material pe Prof. Mina Minovici, merita sa-si recapete locul ce i se cuvine atat in cadrul stiintelor medicale cat si in fata opiniei publice atat de tulburata in zilele noastre de diverse zvonuri, si rele intentii.

I. STRUCTURA ORGANIZATORICA

a) Unitati medico-legale in toata tara in numar de 52 reprezentate prin:

- Institutul Medico-Legal "Prof.Mina Minovici" Bucuresti;
- Laboratoarele Exterioare ale Institutului Medico-Legal din centrele universitare: (Iasi, Cluj-Napoca, Craiova, Targu-Mures si Timisoara);
- Laboratoarele Judetene de Medicina Legala in numar de 35 in municipiile resedinta de judet (cu exceptia celor din centrele universitare in care functioneaza Laboratoare Exterioare ale I.M.L. si in municipiul Bucuresti).
- Cabinete medico-legale (11) subordonate Laboratoarelor Judetene respective situate in orase sau municipii neresedinta de judet: Lugoj, Cimpulung-Arges, Comanesti, Fagaras, Petrosani, Sighetul Marmatiei, Medias, Cimpulung Moldovenesc, Radauti, Barlad, Onesti.

b) In aceste 52 unitati medico-legale au activat in cursul anului 1997 un numar de 587 cadre medico-sanitare reprezentate de:

- 203 medici din care 42 la Institutul de Medicina Legala Bucuresti. In Laboratoarele Exterioare functioneaza 54 de medici si 107 medici la nivelul laboratoarelor judetene si a cabinetelor medico-legale.
- in afara de medicii mai sus mentionati functioneaza in cadrul filialelor 16 cadre cu pregatire superioara (farmacisti, chimisti, biologi, psihologi, sociologi, criminalisti). Din aceeasi categorie lucreaza la IML Bucuresti 12 cadre si la nivelul judetelor 49 cadre superioare. In total la nivelul intregii tari functioneaza in reseaua medico-legala, in afara medicilor, 77 de cadre cu pregatire superioara universitara.
- reseaua medico-legala eate deservita si de 307 cadre medii dintre care 66 la IML Bucuresti, 59 de cadre medii la nivelul Laboratoarelor Exterioare si 182 la nivelul Laboratoarelor judetene si a Cabinetelor medico-legale din teritoriu.

De precizat ca fata de anul precedent (1996) numarul medicilor a crescut ceea ce din punct de vedere al calitatii activitatii medico-legale este imbucurator, reseaua fiind multi ani deficitara la acest capitol, iar pe de alta parte se poate constata o scadere moderata atat a cadrelor cu pregatire superioara universitara cat si a cadrelor medii desi aparent cifra cadrelor medii este mai mare in statistica anului 1997, acestea in realitate sunt mai putine intrucat in 1996 cca. 50 de cadre cu pregatire medie (statisticieni, registratori medicali) au fost socotite separat.

Repartizarea pe judete a medicilor legisti prezinta totusi unele aspecte ce pot fi cel putin subliniate in sens negativ prin aceea ca exista judete deservite de un singur medic legist (Vrancea, Teleorman, Salaj, Covasna) spre deosebire de alte judete in care activitatea medico-legala este efectuata de un numar de 5-6 medici legisti sau chiar mai multi daca se au in vedere si optiunile unor medici rezidenti.

II. ACTIVITATEA DE EXPERTIZA

a) Expertiza pe cadavre

In anului 1997 s-au efectuat in intreaga tara un numar de 27.986 autopsii medico-legale, dintre care la I.M.L.Bucuresti 2895 iar la Laboratoarele Exterioare din centrele universitare 5150, iar la nivelul Laboratoarelor judetene un total de 19941 autopsii medico-legale. Fata de aceleasi date ale anului 1996 diferentele sunt minime. Din numarul total de autopsii medico-legale, 16927 au fost reprezentate de mortile violente iar diferenta de 11059 a fost reprezentata de morti neviolente.

Ca si in alti ani un numar de 19289 autopsii medico-legale au fost efectuate in salile de autopsie ale sediilor centrale si judetene iar un numar de 8699 autopsii medico-legale au fost efectuate in conditii improvizate, de teren.

O analiza a cauzelor ce au determinat morti violente in anul 1997 releva urmatoarele:

Decese prin omor si leziuni cauzatoare de moarte

Au fost inregistrate la nivel national 1047 de cazuri (fata de 1034 in 1996 si 1126 in 1995, situatie ce ar putea fi interpretata cel putin fata de aceste date ca o tendinta de scadere a gradului de agresivitate). Considerand situatia pe judete se mentine ca si in anii precedenti un numar ridicat de decese prin omor sau LCM in judetele Galati (55), Constanta (52), Suceava si Bacau (cate 31), Brasov (26), Sibiu si Vaslui (25). In municipiul Bucuresti sunt inregistrate 124 de astfel de cazuri, iar la LML Iasi 100 de cazuri (situatie ce poate fi explicata si prin existenta clinicilor ce au arondate judetele invecinate).

Accidentele de circulatie se situeaza per global in scadere fata de anii precedenti, in toata tara fiind inregistrate un numar de 3344 de autopsii medico-legale fata de 3699 cazuri in cursul anului 1996. Scaderea este evidenta si la nivelul municipiului Bucuresti unde in cursul anului trecut s-au inregistrat 469 de autopsii medico-legale in cazuri de accidente de circulatie. Sunt judete in care cifra mortilor prin accidente de circulatie este destul de mare, de exemplu Constanta (157), Galati (111), Prahova (132), Hunedoara (104), fata de alte judete care inregistreaza cifre mult mai mici: Tulcea (16), Salaj (17), Alba si Caras-Severin (cate 41), Botosani (26).

Accidentele de munca mortale totalizeaza in anul 1997 un numar de 432 cazuri in toata tara ceea ce reprezinta o scadere fata de ultimii trei ani (479 cazuri in 1996, 456 in 1995 si 445 in 1994). Se mentine in fruntea acestui trist clasament judetul Hunedoara (42), jud. Brasov (24), jud. Constanta (22) fata de judetele Giurgiu, Tulcea, Vrancea cu cate un singur caz.

Intoxicatiile atat voluntare cat si accidentale s-au grupat in 2146 cazuri ceea ce reprezinta o moderata scadere fata de anul precedent. Cifrele care atrag atentia privesc judetele Galati (110 cazuri), Prahova (93), Sibiu (89), Suceava (86), Constanta (96). Un numar mare de cazuri de moarte prin intoxicatii este inregistrat si la nivelul municipiului Bucuresti (182 cazuri).

Decesele postpartum si postabortum la nivelul intregii tari s-au situat la 56 de cazuri, in relativa diminuare fata de anul precedent (63 cazuri). Cele mai multe cazuri au fost inregistrate in jud. Constanta (4), Prahova si Brasov (cite 3). Desi la nivelul municipiului Bucuresti sunt inregistrate 15 astfel de decese, o explicatie o constituie decesele pacientelor venite din judetele limitrofe la clinicile de specialitate din Bucuresti.

Sinucideri

Un indicator interesant din categoria mortilor violente este si acela al cazurilor de *sinucideri* care in cursul anului precedent au totalizat pe tara 3474 cazuri, ceea ce reprezinta o crestere impresionanta fata de anul 1996 (2.933 cazuri). In ceea ce priveste localizarea pe judete, pe primul loc se afla jud. Suceava (492) urmat indeaproape de judetele Hunedoara (460), Bihor (454) si Arges (433). In ceea ce priveste Laboratoarele Exterioare si I.M.L. Bucuresti, la

acesta din urma s-au efectuat in cursul anului 1997 un numar de 336 autopsii medico-legale in cazuri de suicid, urmate in cadrul unui trist clasament de Tg. Mures (174), Timisoara (147), Cluj Napoca (131), Craiova (103) si Iasi (84). Din pacate per total si chiar pe judete numarul de autopsii medico-legale in cazuri de suicid in anul 1997 reprezinta crestere semnificative.

Desi in *mas media* se se considera ca asistam la o crestere a violentei, in ansamblu se poate aprecia ca, in general, numarul de victime determinate de agresiuni inregistreaza o relativa scadere, cu mentinerea aceleiasi tendinte si in ceea ce priveste accidentele de circulatie si accidentele de munca, remarcandu-se totusi in paralel, o crestere considerabila a autoagresivitatii prin cresterea numarului de sinucideri. Trebuie totusi remarcat ca in anumite judete in care de-a lungul ultimilor ani s-au relevat cifre ce demonstreaza cresterea atat a heterocat si a autoagresivitatii in ciuda datelor mai sus mentionate acestea se mentin in fruntea acestui funest clasament. Consideram ca, avand in vedere si rolul de profilaxie sociala pe care trebuie sa-l indeplineasca specialitatea noastra, aceste date ar trebui in mod necesar sa constituie o tema de gindire si de ce nu chiar de cercetare multidisciplinara pentru studierea si chiar elaborarea de propuneri de remediere prin descoperirea multitudinii de factori ce genereaza aceste triste statistici.

b) Expertizele medico-legale pe persoana vie

In anul 1997 s-au efectuat in toata tara la cererea forurilor in drept si la cererea persoanelor un numar impresionant de examinari (168325). Din acestea 73116 de examinari au fost efectuate la cererea institutiilor competente in cazuri de vatamari corporale prin accidente de circulatie, violuri, constatare stare psihica, asigurari etc.

Un numar de 95209 examinari la cerea persoanelor *agresionate* s-a facut cu emiterea de certificate medico-legale la cerere cu plata taxei de examinare. Este interesant de retinut ca *vatamarile corporale prin accidente de circulatie* reprezinta 18191 de examinari in intreaga tara, din care 1941 cazuri in municipiul Bucuresti, 2041 de cazuri la nivelul laboratoarelor exterioare din centrele universitare iar 14209 in toate judetele. De remarcat ca examinarile persoanelor ce au suferit accidente de circulatie inregistreaza o multitudine de cazuri in judetele Brasov (1230), Constanta (1156), spre deosebire de alte judete situate la limita inferioara a acestui clasament ca de pilda: Tulcea (29), Caras Severin (96), Prahova (111).

Un indicator interesant al agresivitatii din teritoriu il reprezinta solicitarile forurilor competente pentru *vatamari corporale*, in fruntea acestui clasament al agresivitatii situandu-se judetul Bihor (2341examinari), urmat de judetul Constanta (1191) si jud. Harghita (1145). Lanterna acestui clasament este detinuta de judetele Salaj (65) si Buzau (70). La nivelul tarii s-au inregistrat 19704 examinari la cererea forurilor de ancheta in cazuri de vatamari corporale.

In ceea ce priveste *violurile si examinarile genitale* la cererea forurilor competente, au fost efectuate 2927 examinari.

Privind *capacitatea de munca* au fost efectuate 1334 examinari, din care cele mai multe la nivelul laboratorului exterior Iasi (232) iar dintre judete la nivelul laboratorului judetean Arges (67).

Un capitol aparte si cu o deosebita specificitate (care a dat nastere de-a lungul timpului la diverse interpretari si discutii privind atat solutiile date cat si metodologia de expertizare) il constituie *expertizele pentru amanarea sau intreruperea executarii pedepselor privative de libertate*. Din aceasta categorie au fost efectuate la nivelul intregii tari 3367 examinari, din care la nivelul IML Bucuresti 504 examinari, iar la nivelul judetelor cele mai multe au fost efectuate la LML Constanta (143), LML Hunedoara (135), LML Arges (120), LML Maramures (103). De remarcat ca exista si doua laboratoare, Olt si Salaj, in care nu s-a efectuat nici o astfel de expertiza de acest tip in cursul anului 1997.

Aceste cifre reprezinta o crestere semnificativa fata de cele din anul 1996, cind in toata tara s-au efectuat 3155 expertize din care 415 la IML Bucurest, 742 in cadrul laboratoarelor exterioare si 1998 la nivelul laboratoarelor judetene. Cele mai putine expertize din aceasta categorie au fost facute la LML Calarasi, LML Covasna, LML Salaj, LML Giurgiu unde s-au efectuat intre 5 si 9 expertize iar cele mai multe in judetul Dambovita, Gorj, Ialomita si Teleorman unde au fost efectuate intre 129 si 102 expertize.

Nu putem incheia acest capitol fara sa remarcam scaderea spectaculoasa a numarului de expertize efectuate in cadrul IML Bucuresti in perioada iulie-septembrie 1997, perioada cind au fost introduse taxele de examinare - taxe care pina la acea data erau achitate instantelor de judecata facind parte din cheltuielile de judecata. Dupa septembrie 1997, cind ni s-a impus renuntarea la aceste taxe, numarul de expertize a revenit la valorile medii obisnuite.

Expertizele medico-legale psihiatrice si examene psihologice

Au fost efectuate in intraga tara 14830 astfel de expertize (cifra aproape egala cu cea din anul 1996) dintre care s-au efectuat 3193 la nivelul I.M.L.Bucuresti, 1697 la nivelul laboratoarelor exterioare din centrele universitare si 9960 in cadrul laboratoarelor medico-legale judetene. Dintre laboratoarele medico-legale judetene mentionam ca la LML Vaslui nu s-a efectuat nici o expertiza medico-legale psihiatrica, la extremitatea cealalta situindu-se LML Brasov cu 771 expertize, urmat indeaproape de LML Bacau cu 672 expertize medico-legale psihiatrice.

Expertizele pentru asigurari

O alta categorie de expertize medico-legale pe persoane o reprezinta expertizele pentru asigurari, din care s-au efectuat in toata tara 8557 de astfel de lucrari medico-legale, din care la IML Bucuresti 25, la nivelul laboratoarelor exterioare 239, iar la nivelul laboratoarelor judetene 8293. Exista judete care nu au efectuat astfel de expertize sau au efectuat sub un nr. de 10 expertize din aceasta categorie (Bistrita Nasaud, Braila, Buzau, Mehedinti, Olt, Teleorman,

Vaslui) spre deosebire de alte judete unde nr. acestor expertize s-a situat peste cifra de 1000 (Harghita 1503, Bihor 1246).

III. ACTIVITATEA COMISIILOR MEDICO-LEGALE

Comisiile de avizare si control ale actelor medico-legale au efectuat in cursul anului precedent un numar de 2586 de avize (cu aproape 100 avize mai putin ca in anul 1996 cand au fost redactate 2659 avize). Activitatea pe comisii a constat in 1089 avize la IML Bucuresti, 319 avize la Cluj, 218 la Craiova, 588 la Iasi, 190 la Tg. Mures si 182 la Timisoara. Au fost depuse eforturi pentru ca aceste avize sa fie intocmite intr-un interval cat mai scurt in majoritatea cazurilor pana la 20 zile sau chiar mai putin de la primirea lucrarii.

Comisiile pentru interpretarea si calculul retroactiv al alcoolemiei au efectuat in toata tara 2196 expertize, din care numai la IML Bucuresti s-au efectuat 1218, restul fiind efectuate la nivelul laboratoarelor exterioare unde au fost realizate intre 83 (Tg. Mures) si 296 (Iasi) de astfel de expertize. In general consideram ca se abuzeaza de astfel de solicitari fie prin prezentarea unor date incomplete sau neplauzibile existand adesea si cazuri de revenire la aceeasi speta cu date diferite in scopul obtinerii rezultatului dorit. Pentru astfel de expertize se impune redactarea unui regulament care sa definitiveze metodologia acestor expertize pentru prevenirea obtinerii unor false rezultate. Aceste masuri se impun a fi luate cat mai curand si cat mai ferm intrucat noua legislatie privind circulatia pe drumurile publice ar putea admite modificari ale regimului relatiei dintre consumul de alcool si conducerea auto.

In fiecare an am informat Ministerul de Interne despre cresterea numarului de recalculari si s-au facut propuneri concrete Serviciului de Circulatie Rutiera si de Cercetari Penale, singurii care pot inlatura conditiile favorabile solicitarii calculului retroactiv al alcoolemiei din momentul producerii evenimentului rutier. Daca probele biologice se recolteaza imediat dupa evenimentul rutier sau la cel mult 15-30 min. solicitarea unui calcul retroactiv al alcoolemiei nu apare justificata din punct de vedere stiintific.

Comisii de noua expertiza

O alta activitate medico-legala ce se desfasoara in comisii este activitatea de noua expertiza, realizandu-se in anul precedent 1815 astfel de noi expertize, din care 557 la IML Bucuresti, filialele efectuand intre 24 (Tg. Mures) si 774 (Iasi). O examinare statistica a celor 1815 noi expertize arata ca in materie de traumatologie si capacitate de munca au fost efectuate 800 de noi expertize, 537 noi expertize pe acte, 15 noi expertize prin exhumari, 322 noi expertize medico-legale psihiatrice, la acestea din urma cifrele osciland intre 10 (LEML Timisoara) si 128 (105 la IML Bucuresti respectiv LEMML Iasi).

IV. ACTIVITATEA COMISIEI SUPERIOARE MEDICO-LEGALE

Comisia Superioara Medico-Legala a avizat un numar de 497 lucrari, din care in materie de traumatologie 304, psihiatrie 111, ginecologie 8, toxicologie 32, ORL 4. In afara de acestea s-au examinat si avizat lucrari in probleme de paternitate din care expertize serologice 36 si cate o expertiza a capacitatii de procreiere si a perioadei de conceptie.

Din totalul expertizelor avizate au existat si 50 lucrari ce priveau culpa sau responsabilitatea medicala. Pe specialitati au fost analizate 10 cazuri chirurgigale, 9 de neurochirurgie, cate 8 cazuri de ginecologie si ortopedie, 4 cazuri ORL, cate 3 cazuri in specialitatile neurologie si medicina interna, cate 2 cazuri in chirurgie BMF si terapie intensiva si 1 caz de pediatrie.

In ceea ce priveste solicitarile Comisiei Superioare de catre judecatoriile, tribunalele si politile diverselor judete se constata mari deosebiri intre frecventa acestor solicitari pe de o parte de la un judet la altul si pe de alta parte o neconcordanta intre nivelul agresivitatii din unele judete (asa cum rezulta din activitatea medico-legala) si frecventa solicitarilor de avize ale Comisiei Superioare Medico-Legale.

Consideram ca in multe cazuri acest aviz este solicitat numai pentru o reconfirmare a unor concluzii medico-legale clare si precise, deci inutil in astfel de cazuri dar care duce la o intarziere de 1-3 luni a rezolvarii cazurilor in faza de cercetare penala sau chiar in faza de judecata. Astfel forurile competente din jud. Bacau (cu 31 solicitari), jud. Arges (30 solicitari), jud. Suceava (28 solicitari) se afla in fruntea unui clasament in care la extremitatea opusa se gaseste jud. Calarasi, jud. Olt (cate 2 solicitari), jud. Salaj (1 solicitare) si judetele Giurgiu, Ialomita, Satu Mare, Tulcea, cu cate 3-4 cazuri in care se solicita avizul Comisiei Superioare.

V. ACTIVITATEA LABORATOARELOR DE ANALIZE

A. TOXICOLOGIE

In anul 1997 s-au efectuat 24447 examene toxicologice (expertizele de recalcularea a alcoolemiei fiind prezentate anterior) dintre care un numar de 8423 in cadrul laboratorului de toxicologie al IML Bucuresti (cifra in care se includ 975 de expertize toxicologice pentru determinarea substantelor toxice la cadavre, 7312 determinari ale alcoolemiei si 136 analize toxicologice efectuate la solicitarea spitalelor de urgenta din Bucuresti).

In cadrul laboratoarelor exterioare cele mai multe expertize toxicologice au fost efectuate de laboratorul exterior Cluj (4951), urmat de Iasi (4424). De remarcat ca din datele comunicate de laboratoarele toxicologice de la Craiova

si Tg. Mures rezulta ca acestea nu au efectuat nici o analiza toxicologica pentru spitalele de urgenta din teritoriu.

De mentionat ca la nivelul laboratoarelor judetene s-a efectuat un numar de 59409 alcoolemii la care adaugand cifra alcoolemiilor dozate la IML Bucuresti si la filiale se obtine cifra 80194 ceea ce desi reprezinta o cifra impresionanta a situatiilor in care s-a pus problema consumului de alcool in cazuri justitiabile, aceasta cifra nu reprezinta o prea mare crestere fata de anul 1996 in care au fost efectuate 79408 determinari ale alcoolemiei.

In general se mentine in cadrul laboratoarelor de toxicologie, atat de la nivel central cat si de la nivelul filialelor si al laboratoarelor judetene o accentuata lipsa a unei dotari de aparatura moderna fara a mai insista si asupra lipsurilor unor reactivi necesari pentru unele analize elementare ca si folosirea unor reactivi necorespunzatori din punct de vedere calitativ.

Ca peste tot lipsa unei finantari adecvate, ca si unele achizitii pe principiul "pretului minim" dauneaza calitatii prestatiei medico-legale. Mai exista inca laboratoare medico-legale judetene la nivelul carora nu functioneaza laboratoare de toxicologie, situatie ce persista de mai multi ani si a carei rezolvare depinde de Directiile Sanitare Judetene (Braila, Caras Severin, Giurgiu).

Pe de alta parte exista 13 laboratoare judetene a caror activitate a laboratorului de toxicologie se rezuma la determinarea alcoolemiilor fara a efectua nici un fel de alte examene toxicologice, situatie ce poate fi explicata prin lipsa dotarii cu aparatura, reactivi si personal. Aceste din urma situatii au fost subliniate si la bilantul anului 1996 fara a capata nici o rezolvare favorabila din partea directiilor sanitare respective.

B. HISTOPATOLOGIE

In intreaga tara s-au efectuat un numar de 19367 examinari histopatologice, din care la nivel IML Bucuresti 4853 examinari, filialele IML situandu-se intre 398 examinari histopatologice (LML Craiova) si 865 examinari (Cluj).

Conform datelor prezentate de laboratorul de histologie al IML Bucuresti rezulta ca:

1. Laboratorul de anatomie patologica (histopatologie si histochimie):

S-au examinat 3010 cazuri din care 2080 cazuri in cadrul IML si 930 cazuri in provincie

Din totalul de 3010 cazuri s-au efectuat 24080 blocuri parafina din care au fost examinate 48160 lame, iar pe un numar de 350 cazuri au fost efectuate 700 lame coloratii speciale (reactii vitale, Lie, Scharlach, Congo, Sudan III, impregnatii argintice, frotiuri, amprente organe, fibre elastice, orceina etc).

2. Laboratorul de imunologie

S-au examinat 377 cazuri, pentru care s-au efectuat 3347 determinari;

3. Laboratorul de tanatochimie

S-au examinat 581 cazuri, pentru care s-au efectuat 14213 determinari si 55 cazuri de plancton pentru care s-au efectuat 110 probe (pe organe sau din apa).

4. Laboratorul de microbiologie

S-au examinat 298 cazuri, pentru care s-au efectuat 13708.

Deci pe intreg laboratorul de tanatologie (anatomie patologica, histochimie, imunologie, tanatochimie si microbiologie) s-a efectuat prelucrarea a 4321 cazuri pentru care au fost necesare 80243 de determinari.

Tot in cadrul acestui laborator s-au efectuat 370 autopsii, 22 prelucrari si examinari de cazuri pentru comisia de avizare si control si 25 prelucrari si examinari de cazuri pentru Comisia superioara medico-legala. De asemenea la un numar de 85 cazuri insumand 170 de lame, s-a acordat asistenta de specialitate (consult lame).

C. SEROLOGIE/CRIMINALISTICA /ANTROPOLOGIE

Acest laborator cu sedii numai in Institut si la nivelul filialelor, a efectuat in anul 1997 un numar de 8936 expertize serologice si antropologice si un numar de 3289 expertize criminalistice. Dintre acestea 4046 s-au efectuat la nivelul IML Bucuresti iar restul la nivelul laboratoarelor exterioare, cele mai multe (4726) in cadrul LML Iasi si cele mai putine (488) la LML Cluj

De remarcat scaderea numarului de expertize pentru cercetarea filiatiei in paralel cu o relativa crestere a expertizelor criminalistice pe corpuri delictive.

In ciuda dificultatilor mai mult sau mai putin subiective decat obiective, la nivelul IML Bucuresti au fost efectuate 18 expertize HLA (fata de 10 in anul precedent).

Expertizele pentru cercetarea filiatiei au totalizat pe intreaga tara un numar de 1269 expertize serologice si antropologice si 909 expertize criminalistice. Cele mai multe dintre acestea au fost efectuate la nivelul IML Bucuresti si LEML Tg. Mures. S-au efectuat, de asemenea, in toata tara 6010 expertize pe corpuri delictive, dinter care la IML Bucuresti un numar de 2802 si 2258 la LEML Iasi.

De remarcat ca toate aceste expertize in materie de serologie si biocriminalistica au fost efectuate atat la nivelul centralei cat si al filialelor in conditii precare in ceea ce priveste aparatura si chiar materialele consumabile.

VI. ACTIVITATEA DE CERCETARE STIINTIFICA

Sectorul de cercetare a continuat in 1997, derularea proiectelor de cercetare initiate anterior, la care s-au adaugat unele proiectelenoi, propuse in vederea incadrarii in *Programul National "Viata si Sanatatea" 1997-2005*, al

Ministerului Cercetarii si Tehnologiei, desfasurate sub coordonarea Academiei de Stiinte Medicale

1. Studiu privind comportamentul postmortem al unor constante biochimice umane si evaluarea echivalentei diagnostice (LCR, umoare vitroasa, lichid pericardic, lichid sinovial)

2. Studiul evolutiei postmortem al imunoglobulinelor si complementului: implicatii diagnostice si medico-legale

3. Moartea subita cardiaca: evaluare, diagnostic si contributii la depistarea precoce si preventia

4. Studii diagnostice si de patogenitate a HIV si a virusurilor hepatitelor parenterale la cadavru: implicatii diagnostice, epidemiologice si bioetice.

5. Studiu privind crearea unei unitati medico-legale de interventie in cercetarea la fata locului in catastrofe (metodologie unitara de investigatie, identificare, stocare de date, diagnostic tanatogenerator, lupta in focar, metodologie de cooperare).

6. Studiu privind realizarea unei Banci de tesuturi recoltate de la cadavru: organizare, metodologie de functionare, baza de date privind calitatea tesuturilor destinate transplantului, bioetica si legislatie.

7. Prelevarea postmortem de tesuturi umane (duramater, cornee si os) destinate transplantului si protezarii: metode de testare a calitatii, histocompatibilitatii si contaminarii tesutului, metode de sterilizare si conservare.

8. Studiu privind mapping cerebral dinamic in imagine tridimensionala, prin aplicarea principiilor retelelor neuronale

Pe de alta parte activitatea de cercetare s-a materializat prin publicarea in publicatii de specialitate a 45 articole a unor autori romani.

Din pacate realizarea acestor teme sufera din cauza unor tergiversari si complicatii birocratice si a unor limitari financiare.

VII. ACTIVITATI STIINTIFICE NATIONALE SI INTERNATIONALE

Revista de Medicina Legala a intrat in al 6-lea an de aparitie neintrerupta, o perioada remarcabila avind in vedere greutatile financiare si organizatorice. In ciuda acestor obstacole Revista a devenit din ce in ce mai cunoscuta atat pe plan intern cit si pe plan international, astfel in 1997, personalitati de prestigiu din tari precum Germania, Danemarca, Japonia, Spania, USA, India, Scotia, Hong-Kong, au publicat 14 cercetari stiintifice.

Prin perseverenta editorilor aceasta tribuna a medicinei legale romanesti a reusit sa-si cistige prestigiul international fiind inclusa in mari nomenclatoare (nomenclatorul Ulrich) si baze de date informatizate internationale (Excerpta Medica). De curind Revista a fost inclusa in doua din cele mai mari biblioteci din lume, dupa Biblioteca Congresului American: Biblioteca Britanica si Biblioteca Dietei Japoneze.

In perioada 26-27 sept, s-au desfasurat la Bucuresti lucrarile Consfaturii Nationale de Medicina Legala Psihiatrica, la care au participat numerosi medici-legisti, psihiatri, psihologi, din Bucuresti, Iasi, Timisoara, Tg Mures, Oradea, Sibiu, Cluj-Napoca, care au comunicat peste 60 lucrari stiintifice.

Trebuie remarcata participarea Prof. Univ. Dr. Vladimir Belis, directorul I.M.L. "Mina Minovici" la intrunirea Comisiei de Etica Medicala a Consiliului Europei care s-a desfasurat la Londra, in octombrie 1997.

S-a continuat si in cursul anului 1997 participarea directorului adjunct medical al IML Bucuresti, medic primar legist, Dr. Stanescu Florin Alexandru, la activitatea Comitetului European pentru prevenirea Torturii si a Tratamentelor Inumane sau Degradante de pe langa Consiliul Europei.

Cu ocazia deplasarilor in diverse tari europene ca si cu ocazia sedintelor plenare ale acestui comitet au fost subliniate aspecte si interpretari medico-legale in legatura cu temele cercetate de acest for al Consiliului Europei. Aceasta activitate, desi in cea mai mare parte cu caracter confidential (conform acordului Consiliului Europei), contribuie la ridicarea prestigiului medicinei legale romanesti.

De asemenea trebuie mentionata participarea Dr. Dermengiu Dan si Dr. Cristian Curca la un curs de perfectionare de management sanitar in domeniul medicinei legale si tanatopraxiei la Paris, Franta.

VIII. ACTIVITATEA ADMINISTRATIV - FINANCIAR - CONTABILA

Desi activitatea acestui sector este considerata satisfacatoare exista probleme legate de receptia definitiva a lucrarilor de constructie a institutului ca si nerezolvarea capitolului de investitii repartizate pentru dotarea cu aparatura si instrumentar medical pentru care ar fi necesari cel putin cca. 1 milion dolari.

Pentru rezolvarea acestei situatii s-au facut repetate cereri forului tutelar, Ministerul Sanatatii, ce din pacate nu au fost rezolvate favorabil pina in prezent.

Exista probleme si in ceea ce priveste mijloacele de transport auto pentru transportul decedatilor. Aceste probleme au fost partial rezolvate in cursul ultimei parti a anului 1997 prin repararea autosanitarelor ca si prin dotarea institutului si a laboratoarelor exterioare cu mijloacele materiale necesare.

In decembrie 1997 cu eforturi proprii si cu sprijinul M.S. s-a dotat un laborator de genetica si identificare cu aparatura necesara determinarii ADN care va fipusa in functiune in cursul acestei luni.

S-au realizat in cursul anului 1997 2.441.598 mii lei venituri repartizate astfel:

Unitate	Venituri din prestatii medicale la cerere
-IML	1.396.378
-LML Timisoara	217.212
-LML Iasi	243.686
-LML Cluj	242.227
-LML Craiova	195.453
-LML Tg. Mures	143.641

Legislatia depasita de conditiile actuale ale economiei de piata a fortat IML sa suporte din propriul buget in anul precedent peste 3 milioane lei, reprezentand contravaloarea unor expertize solicitate de justitie, parchet si politie. Executia bugetului pe anul 1997 se prezinta astfel:

Capitole de cheltuieli	Prevazut	Cheltuit (mii lei)
Cheltuieli de personal	8.527.900	8.526.197
Cheltuieli materiale	362.000	362.000
Cheltuieli de capital	1.700.000	1.700.000
Total	10.589.900	10.588.197

In cadrul IML si filialelor muncitorii, personalul de servire si aparatul functional este reprezentat de 64 salariati. Separat de acestia exista si 47 salariati (ingrijitori, brancardieri etc.) din categoria "personal sanitar auxiliar" a caroa dirijare este dublu subordonata atat sectorului administrativ cat si laboratoarelor in care acestia isi desfasoara activitatea.

IX. Activitatea din cadrul consiliului de administratie

Consiliul de administratie al IML Bucuresti a avut in cursul anului 1997 13 sedinte in care s-au discutat o serie de probleme privind in majoritatea cazurilor unele aspecte de indisciplina, discutii asupra stabilirii salariilor de merit, probleme legate de disponibilizarea de personal precum si completarea componentei acestui consiliu.

Din pacate exista in continuare atat la nivel central cat si la filiale si chiar la nivelul judetelor atat intre salariatii cu pregatire superioara cat si intre ceilalti salariati, diverse situatii conflictuale, animozitati de cele mai multe ori latente sau cu punct de plecare de la unele probleme minore. Aceste situatii au generat adesea discutii si chiar pierdere de timp in unele sedinte ale consiliului de administratie. Ar fi posibil ca o mare parte din aceste conflicte sa fie rezolvate in viitor de un preconizat "Comitet de Etica" ce ar urma sa functioneze in cadrul atat al IML cat si al filialelor.

X. RELATIILE CU FORURILELE JUDICIARE (JUDECATORII, PARCHETE, POLITIE)

Desi cooperarea cu aceste foruri poate fi considerata buna, persista insa unele situatii in care se solicita expertize fara precizarea clara a obiectivelor, solicitarile nu sunt insotite de documentatia medicala existenta iar in lipsa trimiterii dosarelor respective nu ni se comunica si cel putin un scurt istoric al faptelor care ar putea usura efectuarea expertizei.

Instantele de judecata accepta adesea solicitarile formulate de unii aparatori ai partilor fie prin admiterea unor intrebari ce de fapt sugereaza "scenarii" sau care admit efectuarea unor noi expertize sau a unor solicitari de acte de avizare la Comisia Superioara prin depasirea etapelor de efectuare a activitatii medico-legale asa cum aceasta este prevazuta de cadrul legislativ existent.

Din partea unor parchete adesea se solicita avizarea unor acte medico-legale fara ca intre aceste acte, datele de ancheta si respectiv concluziile medico-legale sa existe vreo deosebire (de pilda avizarea la un caz de sinucidere prin spanzurare).

In ceea ce priveste relatiile cu politia de cele mai multe ori nu se mai respecta vechiul obicei prin care sectia de politie din teritoriul in care se intampla un eveniment face mai intai o verificare in teren a cazului si dupa confirmare urmeaza sesizarea dispeceratului si a medicinei legale (s-a ajuns astfel ca uneori echipa cu medicul legist sa se deplaseze la un caz si acesta sa aiba deja certificatul constator de deces necontestat de nimeni sau chiar persoana presupusa a fi "moarte suspecta" a fost gasita ...vie si sanatoasa?!)

Trebuie sa remarcam cu tristete ca in ultimul timp numarul de amenzi primite de la Judecatorii, pentru diverse motive dar mai ales pentru intirzirea unor expertize medico-legale, s-au inmultit. Pe linga faptul ca de cele mai multe ori aceste amenzi nu sint justificate, consideram ca acestea nu constituie nici cea mai potrivita forma de colaborare intre institutii.

XI. RELATIILE CU UNITATILE SANITARE

In general nu putem considera colaborarea cu unitatile sanitare satisfacatoare. Desi prevederile legale in vigoare obliga unitatile sanitare sa puna la dispozitia retelei medico-legale orice documentatie solicitata, din pacate de multe ori actele medicale sosesc cu intarziere in copii ilizibile, uneori rezumative sau chiar incomplete.

Pe de alta parte spitalele nu se preocupa de inhumarea pacientilor posesori de acte de identitate complete care decedeaza in spital fara aparatori si in urma a diverse afectiuni patologice, ci de regula dupa pastrarea cadavrului 1-2 saptamani la prosectura il "transforma" in caz medico-legal prin "descoperirea" de pilda a unui pretins traumatism in antecedentele mai mult sau mai putin indepartate sau a altor argumente mai mult sau mai putin inventate, pentru a determina emiterea unei ordonante de efectuare a unei autopsii medico-legale.

XII. PROPUNERI PENTRU IMBUNATATIREA ACTIVITATII

In vederea imbunatatirii activitatii medico-legale rugam Ministerul Sanatatii sa ne acorde sprijin pentru:

1. Dotarea I.M.L. cu aparatura de laborator necesara activitatii zilnice. Mentionam ca s-au inaintat la minister o documentatie cuprinzind aparatura necesar in functie de urgente.

2. Rezolvarea deficientelor de constructie la cladirea institutului. Desi cladirea a fost terminata in anul 1989, receptia acesteia nu s-a efectuat nici pina in prezent, persistind mari deficiente, in special la planseu, cu scurgeri de apa ce deterioreaza atat cladirea, cit si mobilierul. De asemenea, exista inca lucrari nefinisate sau prost finisate.

Desi s-a stabilit cu constructorul termene ferme de rezolvare a acestor deficiente acestea nu au fost solutionate, noi fiind pusi in situatia de a actiona in justitie unitatea constructoare, procesul fiind in curs.

3. Urgentarea demersurilor pentru adoptarea noii legi de organizare si functionare a institutiilor si serviciilor medico-legale care in prezent functioneaza in baza Decretului 446/1966 ce prevede norme de organizare si functionare total depasite. Mentionam ca noua lege de organizare a activitatii de medicina legala a primit aprobarea Camerei Deputatilor si a Comisiei de Sanatate a Senatului, urmind a fi discutata in plenul Senatului si apoi promulgata.

4. Solicitam de asemenea ca sa fim consultati in toate cazurile in care se elaboreaza noi legislatii sau acte normative ce au tangenta cu activitatea de medicina legala.

5. Solicitam organelor in drept ca Directorul I.M.L. sa aiba posibilitatea ca in cazurile in care apar probleme de importanta deosebita pentru bunul mers al rezolvarii unor spete, precum si pentru remedierea unor situatii care ingreuneaza activitatea atat a organelor de justitie cit si a Institutului de a i se ingadui o mai larga colaborare si acces direct la conducerea Ministerului de Justitie si Ministerului de Interne, singurele foruri de decizie in masura sa rezolve operativ aceste situatii.